

Číslo: 6129/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 09. 05. 2022 do 11. 05. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Spojená škola internátna, Československej armády 183/1 Kremnica	
Zriaďovateľ	Regionálny úrad školskej správy Banská Bystrica

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Ing. Miroslava Vetráková, riaditeľka školy

Mgr. Bibiána Košťová, zástupkyňa riaditeľky školy pre výchovno-vzdelávaciu činnosť

Mgr. Ján Čecho, zástupca riaditeľky školy pre administratívne a technické činnosti

Mgr. Katarína Balážová, zástupkyňa riaditeľky školy pre ŠMŠ

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 6129/2021-2022 zo dňa 02. 05. 2022

inšpekciu vykonali:

Mgr. Gabriela Fuňáková, školská inšpektorka,
ŠIC Banská Bystrica

.....

Mgr. Dagmar Záborská, školská inšpektorka,
ŠIC Banská Bystrica

.....

Mgr. Anton Kalina, prizvaný odborník z praxe

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav prijímania žiakov do špeciálnej základnej školy a ich rovný prístup k vzdelávaniu.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna mestská plnoorganizovaná Špeciálna základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna ako organizačná zložka Spojenej školy internátnej, Československej armády 183/1, Kremnica, s vyučovacím jazykom slovenským. Zriaďovateľom školy bol od 01. januára 2022 Regionálny úrad školskej správy v Banskej Bystrici¹.

V školskom roku 2021/2022 škola vzdelávala v jednozmennej prevádzke 26 žiakov 1. až 10. ročníka. Na 1. stupni bolo vzdelávaných 11 žiakov. V prvom ročníku 3, v druhom ročníku 2, v treťom ročníku 4 a vo štvrtom ročníku 2 žiaci. V školskom roku 2021/2022 nemala zriadený prípravný ročník. Žiaci boli zaradení do 4 tried, vzhľadom na druh a stupeň

¹ Dodatok č.1 k zriaďovacej listine číslo RÚŠSBB/2022/003-26 zo dňa 03. 01. 2022

postihnutia spoločne so žiakmi 2. stupňa. Do I. ŠZŠ - A triedy - 6 žiakov, neboli zaradení žiaci 1. stupňa, II. ŠZŠ – A, B triedu – 5 žiakov, navštevovali dvaja žiaci 3. ročníka A variant a jeden žiak 3. ročníka B variant, v III. ŠZŠ – C triede – 7 žiakov, boli vzdelávaní dvaja žiaci 1. ročníka C variant, žiačka 3. ročníka C variant a žiačka 4. ročníka C variant a IV. ŠZŠ – B, C triedu – 8 žiakov, navštevovali žiak 1. ročníka B variant, žiak 2. ročníka B variant, žiačka 2. ročníka C variant a žiačka 4. ročníka C variant.

Všetci 11 žiaci 1. stupňa boli žiakmi s viacnásobným postihnutím (mentálne postihnutie (MP) v kombinácii so SP). Všetci boli vzdelávaní podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím (VNP). Obsah ich vzdelávania vychádzal zo vzdelávacieho programu pre žiakov s MP. Podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie (vzdelávací variant A) boli vzdelávaní dvaja žiaci, traja boli vzdelávaní podľa vzdelávacieho programu pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie (vzdelávací variant B) a 6 žiakov bolo vzdelávaných podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie (variant C). Traja žiaci boli vzdelávaní individuálne v rozsahu 2 hodiny týždenne, 6 žiakov variant C postupovalo vo výchove a vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej IVP).

Škola neevidovala žiakov z marginalizovanej rómskej komunity (ďalej MRK). Žiaden žiak neplnil povinnú školskú dochádzku mimo územia SR.

Pedagogický proces zabezpečovalo celkom 8 pedagogických zamestnancov, z toho 6 učiteľov (dvaja na plný pracovný úväzok, po jednom na 0,8; 0,13; 0,26 a 0,04 pracovný úväzok) a 2 pedagogickí asistenti pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (obaja na plný pracovný úväzok).

Jeden žiak navštevoval ŠKD, ktorý bol organizačnou súčasťou školy.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Prijímanie žiakov do školy bolo, s výnimkou jednej žiačky, ktorej nebolo jednoznačne diagnostikované MP, realizované v súlade s platnými právnymi predpismi. Riaditeľka školy rozhodla o prijatí žiakov do školy na základe ich zdravotného znevýhodnenia po diagnostických vyšetreniach zameraných na zistenie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb vykonaných zariadením poradenstva a prevencie, na základe písomnej žiadosti zákonných zástupcov a po prerokovaní v pedagogickej rade. Všetci žiaci 1. stupňa mali vyplnené aktuálne tlačivo Návrh na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami v materskej škole, v základnej škole, v strednej škole a v špeciálnej škole (ďalej Návrh), s informovaným súhlasom zákonného zástupcu.

V správach z diagnostických vyšetrení (psychologické a špeciálnopedagogické), ktoré boli súčasťou dokumentácie spolu s vyjadrením k vzdelávaniu v špeciálnej základnej škole, mali 10 žiaci stanovený záver žiak so ŠVVP s mentálnym postihnutím. Intelekt žiačky 3. ročníka [REDAKOVANÉ], podľa správy zo psychologického vyšetrenia² zo dňa 26. 02. 2019 nebolo možné posúdiť vzhľadom na mnohé faktory (sluchové postihnutie, jazykovú bariéru, vplyv sociálne málo podnetného prostredia rodiny, z ktorého bola žiačka aktuálne vyňatá). Podľa vyjadrenia poradenského zariadenia sa rozumové schopnosti javili ako deficitné, s možnou mentálnou retardáciou, ktorú ale nebolo možné objektívne posúdiť.

V školskom roku 2021/2022 boli 6 žiaci variant C vzdelávaní podľa IVP, ktoré boli súčasťou ich dokumentácie. Traja žiaci boli vzdelávaní v rozsahu 2 hodiny týždenne. Riaditeľka školy im

² CŠPP pri ŠZŠ pre žiakov s telesným postihnutím, Pionierska 850/13, Detva

nevydala rozhodnutia o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy, čo nebolo v súlade s platným právnym predpisom. Podľa záverov vyšetrení a vyjadrenia riaditeľky školy uvedeným 3 žiakom nebolo možné vypracovať úpravu učebných osnov jednotlivých vyučovacích predmetov vychádzajúc z obsahu vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým mentálnym postihnutím ako súčasť IVP. Ich IVP boli vzhľadom na ich ťažký zdravotný stav zamerané len na bazálnu stimuláciu a senzorickú integráciu a boli v nich rozpracované vyučovacie predmety rozvíjanie komunikačných schopností a rozvíjanie sociálnych zručností. Riaditeľka školy im nevydala rozhodnutia o ich oslobodení od vzdelávania sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch alebo ich častí, čo nebolo v súlade s príslušným právnym predpisom. Zo zápisníc pedagogickej rady bolo zrejmé, že učitelia IVP vyhodnocovali a predkladali správy o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiakov pravidelne každý polrok. Súčasťou IVP bolo komplexné hodnotenie žiakov za školský rok.

Diagnostiku mentálnej úrovne piatim žiakom realizovalo ČŠPP³, jednému ČŠPP⁴, ďalšiemu ČŠPP⁵ a štyrom žiakom ČŠPP⁶. Z prehľadu vykonaných diagnostických vyšetrení žiakom 1. stupňa po absolvovaní 1. roku školskej dochádzky vyplynulo vykonanie psychologickkej a špeciálnopedagogickej rediagnostiky iba trom žiakom a jednému žiakovi bola zrealizovaná špeciálno-pedagogická rediagnostika po dvoch rokoch od prijatia do školy, čím nemala škola k dispozícii informáciu o aktuálnej úrovni ich intelektových schopností ani odporúčania k ich výchove a vzdelávaniu vzhľadom k ich aktuálnemu zdravotnému stavu.

Riaditeľka školy vydávala rozhodnutia o prijatí žiakov do školy v súlade s právnymi predpismi. Analýzou pedagogickej dokumentácie bolo zistené, že predložené zoznamy žiakov korešpondovali so záznamami v triednych výkazoch za ostatné štyri školské roky.

Odborník z praxe analyzoval 11 správ z diagnostického (psychologického) vyšetrenia 7 žiakov 1. až 4. ročníka. V odbornom posudku uviedol, že psychologické vyšetrenia podľa informácií z predložených správ z diagnostického vyšetrenia boli realizované v rámci jedného diagnostického stretnutia. Psychologické vyšetrenie, zamerané na posúdenie úrovne rozumových schopností dieťaťa pri podozrení na mentálne postihnutie, realizované v jednom diagnostickom stretnutí, neprináša dostatočne spoľahlivý diagnostický výsledok, okrem prípadu, kedy je mentálne postihnutie zjavné alebo spoľahlivo potvrdené psychiatrom pre deti a dorast, správa z diagnostického vyšetrenia [REDAKOVANÉ] zo dňa 30. 05. 2019 a správa z diagnostického vyšetrenia [REDAKOVANÉ] zo dňa 29. 04. 2019. Pre spoľahlivejšiu formuláciu diagnostických záverov sú potrebné minimálne tri diagnostické stretnutia. Uvedené platí aj o kontrolných (rediagnostických) psychologických vyšetreniach rozumových schopností dieťaťa pri podozrení na jeho mentálne postihnutie. **Jednorazovým psychologickým vyšetrením možno mentálne postihnutie spoľahlivo vylúčiť, ale nikdy nie spoľahlivo potvrdiť.**

V správach z diagnostického vyšetrenia [REDAKOVANÉ], správa z 25. 06. 2018 a 21. 06. 2019 je uvedené, že identifikácia úrovne neverbálnych rozumových schopností dieťaťa bola realizovaná diagnostickým nástrojom LIPS - Leiterova medzinárodná performačná škála (Leiter International Performance Scale). Ide o diagnostický nástroj americkej proveniencie, skonštruovaný na identifikáciu úrovne neverbálnych rozumových schopností detí a žiakov s poruchami sluchu a rečovo insuficientných, vo veku od 2 - 18 rokov. Správy

³ ČŠPP ako súčasť Spojenej školy internátnej, Československej armády 183/1, Kremnica

⁴ ČŠPP, Sokolská 109, ako súčasť ŠZŠ, Sokolská 111, Zvolen

⁵ ČŠPP pri ŠZŠ pre žiakov s telesným postihnutím, Pionierska 850/13, Detva

⁶ SCŠPP, Dolná 49/21, Kremnica

z vyššie uvedených diagnostických vyšetrení neobsahujú informáciu, ktorá revízia diagnostického nástroja bola aplikovaná. V praxi sa ešte stále používa revidovaná verzia z roku 1948. M. Zvalová (1969, 1986) túto metodiku preložila a vypracovala experimentálne normy pre populáciu našich detí vo veku od 4 - 9 rokov. Táto experimentálna štandardizácia však nebola na Slovensku oficiálne publikovaná. Pre spoľahlivé posúdenie úrovne neverbálnych rozumových schopností detí s poruchou sluchu je nevyhnuté použiť i ďalší, na slovenskej populácii štandardizovaný diagnostický nástroj, ktorý využíva predovšetkým neverbálny podnetový materiál a pri ktorom spôsob zadania inštrukcií môže byť i neverbálny, napríklad SON-R 2½-7 (pri interpretácii diagnostického výsledku SON-R 2½-7 je potrebné aplikovať 90% - 95% interval spoľahlivosti a používať reprezentatívne slovenské normy, ktoré vypracoval VÚDPaP (Dočkal, 2012) alebo performačnú škálu WISC-III^{SK}. Identifikácia úrovne neverbálnych rozumových schopností realizovaná výhradne diagnostickým nástrojom LIPS nie je dostatočne spoľahlivá.

Diagnostické metódy kresba, rozhovor s matkou, pozorovanie pri voľnej a cielenej činnosti neumožňujú spoľahlivé stanovenie pásma rozumových schopností dieťaťa. Pozri správu z diagnostického vyšetrenia [REDAKOVANÉ], správa z 04. 07. 2018 a z 28. 05. 2021. Uvedené diagnostické nástroje môžu byť využité na opísanie aktuálnej vývinovej úrovne dieťaťa, nie však na spoľahlivú identifikáciu pásma jeho rozumových schopností. Pre spoľahlivú identifikáciu pásma rozumových schopností dieťaťa je potrebné diagnostické vyšetrenie doplniť o výsledky štandardizovaných viacdimenzionálnych diagnostických nástrojov. V prípade, že rozumové schopnosti dieťaťa nie je možné vyšetriť štandardizovaným diagnostickým nástrojom, môže psychológ využiť výsledky z vyšetrenia vyššie uvedenými diagnostickými metódami len k aproximatívne odhadu úrovne rozumových schopností dieťaťa. Na základe aproximatívneho odhadu úrovne rozumových schopností dieťaťa je stanovenie diagnózy mentálna retardácia neoprávnené.

V správe z diagnostického vyšetrenia [REDAKOVANÉ], správa z 21. 06. 2019 je uvedené, že dieťa pochádza z rodiny, ktorá žije na veľmi nízkej socioekonomickej úrovni. Identifikácia úrovne rozumových schopností dieťaťa bola realizovaná performačnou škálou diagnostického nástroja WISC-III^{SK} - Wechslerova inteligenčná škála pre deti. Všeobecne platí, že aktuálny testový výkon dieťaťa zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia vo WISC-III^{SK} nemusí byť totožný s úrovňou jeho rozumových schopností. Nízky výkon v inteligenčnej škále môže byť zapríčinený inými faktormi, než je mentálne postihnutie. Pre spoľahlivé posúdenie úrovne rozumových schopností dieťaťa zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia je nevyhnuté použiť aj ďalší štandardizovaný diagnostický nástroj, ktorý využíva predovšetkým neverbálny podnetový materiál a pri ktorom spôsob zadania inštrukcií môže byť i neverbálny, napríklad SON-R 2½-7.

Ak diagnostické vyšetrenie neumožňuje spoľahlivo potvrdiť prítomnosť mentálneho postihnutia dieťa, pozri správu z diagnostického vyšetrenia [REDAKOVANÉ], správa z 26. 02. 2019, je potrebné pokračovať v diagnostickom procese. Do ukončenia diagnostického procesu je potrebné identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby dieťaťa vyplývajúce z iného zdravotného postihnutia (nie mentálneho postihnutia), ak je prítomné.

Na základe analýzy správ z diagnostických vyšetrení nariadil odborník z praxe rediagnostiku vyšetrení 3 žiakom (žiakovi 1. ročníka – C variant a 2 žiakom 3. ročníka - A variant).

Obsah vzdelávania

Kontrolou školského vzdelávacieho programu (ďalej ŠkVP) sa zistilo, že škola vzdelávala žiakov podľa ŠkVP pre žiakov s viacnásobným postihnutím pre primárne vzdelávanie s názvom

„So štvorlístkom do života“, ktorý primárne vychádzal zo štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) pre žiakov s viacnásobným postihnutím a následne zo VP pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie – s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, so stredným stupňom mentálneho postihnutia a s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia. ŠkVP bol v platnosti po viacnásobnom revidovaní od 01. 09. 2020, bol preukázateľne prerokovaný v pedagogickej rade dňa 27. 08. 2020, v rade školy 23. 10. 2020 (čo nebolo v súlade s príslušným právnym predpisom), bol fyzicky dostupný u riaditeľky školy a zverejnený na internetovej stránke školy. V dokumente boli prehľadne zapracované ciele výchovy a vzdelávania, obsahoval všetky náležitosti v súlade s príslušným právnym predpisom, učebné osnovy tvorili prílohu dokumentu. Obsahoval uplatňované pedagogické stratégie, ktoré boli podľa vyjadrenia riaditeľky školy vo výchovno-vzdelávacom procese využívané. Poznámky k jednotlivým UP (A, B, C variant) okrem 3 bodov kopírovali poznámky k RUP v rámci VP, neboli vypracované na konkrétne podmienky školy, čo nebolo v súlade s príslušným právnym predpisom. Učebné plány ŠkVP, zaradenie vyučovacích predmetov do vzdelávacích oblastí, korešpondovali s rámcovými učebnými plánmi príslušného vzdelávacieho programu. Disponibilné hodiny boli využité na navýšenie časovej dotácie vyučovacích predmetov⁷ v učebnom pláne s cieľom precvičenia a fixácie preberaného učiva. Vyučovacie predmety špeciálnopedagogickej podpory neboli zahrnuté do celkového týždenného počtu hodín. Podľa ŠkVP bol ich obsah napĺňaný individuálnou prácou so žiakom počas vyučovania spravidla výchovných predmetov, čo nebolo v súlade so VP pre žiakov s viacnásobným postihnutím.

Škola nevzdelávala žiakov z MRK, podľa vyjadrenia riaditeľky školy, nebolo potrebné do ŠkVP zapracovávať osobitosti a podmienky ich výchovy a vzdelávania. Z dokumentácie školy bolo zrejmé, že žiakom vzdelávaným podľa IVP, v súlade s odporúčaniami centra špeciálnopedagogického poradenstva, vypracovali úpravy hodnotenia, zmeny v organizácii výchovno – vzdelávacieho procesu i požiadavky na zabezpečenie kompenzačných a špeciálnych učebných pomôcok.

Kvalifikačné predpoklady a požiadavky na pedagogických a odborných zamestnancov

Riaditeľka školy spĺňala kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky na výkon riadiacej funkcie vedúceho zamestnanca školy. Funkčné vzdelávanie absolvovala v MPC Bratislava a svoje profesijné spôsobilosti si rozvíjala absolvovaním vzdelávaní, webinárov i účasťou na konferenciách⁸.

Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 8 pedagogických zamestnancov (ďalej PZ), z toho 6 učiteľov (2 na plný a 4 na čiastočný úväzok) a 2 pedagogickí asistenti spĺňajúci kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogického asistenta. Jedna učiteľka si dopĺňala osobitné kvalifikačné predpoklady štúdiom na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity

⁷ **A variant** – slovenský jazyk a literatúra, rozvíjanie komunikačnej schopnosti, rozvíjanie grafomotorických zručností, matematika, vecné učenie, vlastiveda, pracovné vyučovanie; **B variant** – slovenský jazyk a literatúra, rozvíjanie grafomotorických zručností, matematika, telesná a športová výchova; **C variant** – rozvíjanie sociálnych zručností, informatika, pracovné vyučovanie, zdravotná telesná výchova

⁸ **funkčné vzdelávanie:** 20. 10. 2015 – Riadenie školy a školského zariadenia; **funkčné inováčné vzdelávanie:** 02. 04. 2020 – Funkčné inováčné vzdelávanie pre vedúcich pedagogických zamestnancov a vedúcich odborných zamestnancov; **funkčné aktualizčné vzdelávanie:** 13. 10. 2015 – Koučovanie v praxi riadenia škôl a školských zariadení; **ďalšie vzdelávanie:** 27. 08. 2011 - Modernizácia vzdelávania na SŠ s podporou IKT; **webináre:** 24. 11. 2020 - Jak řídit virtuální pedagogický proces...aneb Černá labuť v přímém přenosu, 25. 11. 2020 - Efektivně řízení odborného podporného týmu, 26. 11. 2020 - Riadenie školy a krízová komunikácia, 19. 04. 2021 - Ako rozhoduje riaditeľ školy; **konferencia:** 06. 09. 2019 - Učiteľ nie je Google

v Ružomberku, ostatní učitelia spĺňali kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky. Jedna PA bola aktuálne študentkou Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, v študijnom odbore špeciálna pedagogika a pedagogika osôb s poruchami učenia. Pedagogickí asistenti boli financovaní z nenormatívnych finančných prostriedkov poskytovaných MŠVVaŠ SR na osobné náklady asistentov učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Odborných zamestnancov škola nezamestnávala, služby žiakom a konzultácie učiteľom, rodičom zabezpečovali odborní zamestnanci ČŠPP ako súčasť školy. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy, kontroly dokumentácie školy, všetci zamestnanci, ktorí začínali pedagogickú prax v ŠZŠ, absolvovali v súlade s právnymi predpismi adaptačné vzdelávanie. Riaditeľka školy vydala plán profesijného rozvoja na rok 2020 po prerokovaní v pedagogickej rade a po prerokovaní so zriaďovateľom⁹. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy bol vydaný bez súhlasu zástupcu zamestnancov, čo nebolo v súlade s právnym predpisom. Plán vychádzal z analýzy personálneho obsadenia školy, koreloval s hlavnými i čiastkovými cieľmi vzdelávania, víziou a zameraním školy, orientovaný bol na rozvíjanie profesijných spôsobilostí a kariérny rast PZ. Vydané boli i ročné plány profesijného rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov na roky 2021 a 2022. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy boli vydané po prerokovaní v pedagogickej rade, bez súhlasu zástupcu zamestnancov a bez schválenia zriaďovateľom, čo nebolo v súlade s právnym predpisom. Z osobných spisov PZ vyplynulo, že absolvovali rôzne druhy vzdelávania¹⁰, čo bolo predpokladom zvyšovania ich odbornosti.

Podmienky vzdelávania

Školský poriadok, ktorý bol zverejnený na webovom sídle školy, vydaný riaditeľkou školy dňa 28. 01. 2019, upravoval podrobnosti o výkone práv a povinností zákonných zástupcov žiakov a obsahoval pasáže týkajúce sa ochrany žiakov pred sociálnopatologickými javmi, diskrimináciou a násilím.

Fyzickou prehliadkou školy bolo zistené, že sídlila v historickej trojposchodovej budove, ktorú obklopovala veľká ovocná záhrada so skleníkom, chatkou na náradie, envirodomčekom a nádvorím. S cieľom zabezpečiť čo najjednoduchší prístup do budovy školy pre nechodiacich žiakov vyplynula potreba, aktuálne už naplnená, vybudovať cestu cez areál školy. Pre zabezpečenie bezbariérovosti bola tiež na schodoch inštalovaná šikmá plošina, ktorá slúžila na presun imobilných žiakov. Na prízemí boli zriadené šatne na odkladanie odevov žiakov, kmeňová trieda pre žiakov variant C, technická dielňa pre výučbu pracovného vyučovania, relaxačná miestnosť SNOEZELEN, telocvičňa so šatňami, miestnosť pre senzorickú integráciu, trieda s rezonančnou podlahou na vnímanie hudby a učebňa IKT. Na prvom poschodí boli kancelária pre riaditeľku školy a jej zástupcov, ďalšie kmeňové triedy školy, aktivizujúca relaxačná miestnosť SNOEZELEN, miestnosti ČŠPP s miestnosťou pre intervenčnú činnosť psychologičky, v rámci ktorej disponovali hračkami, detským stanom a zariadením

⁹ list číslo OU-BB-OS3-2020/004730-052

¹⁰ **Aktualizačné vzdelávanie:** Artefietika ako preventívna sociálno – výchovná činnosť v škole; **aktualizačné vzdelávanie poskytované školou:** pedagógovia vypracovali práce na témy – Metódy práce s deťmi a žiakmi s poruchami autistického spektra, Poruchy správania a riešenie konkrétnych situácií v škole, v internáte, v ŠKD, v ŠMŠ a absolvovali prednášku na tému Nenásilná komunikácia; **ďalšie vzdelávania:** Teória práce v multisenzorickom prostredí – Úvod do tematiky SNOEZELEN, Senzorická integrácia v pedagogike a špeciálnej pedagogike, Špecifiká práce v multisenzorickom prostredí – SNOEZELEN v praxi, Základní seminář Bazální stimulace podle Prof. Dr. Fröhliche®, Špeciálna pedagogika pre vychovávateľov a pedagogických asistentov v špeciálnych školách a špeciálnych výchovných zariadeniach, Kurz Bazální stimulace, Základy traumy a práca s dieťaťom s poruchou vzťahovej väzby **konferencie:** III. Mezinárodní konference SNOEZELEN – MSE

pre realizovanie sandplay terapie. Psychologička využívala tiež špeciálnu terapeutickú miestnosť, v ktorej realizovala terapiu hrou na druhom poschodí. Interiéry tried boli bohato vybavené špeciálnymi a kompenzačnými pomôckami a esteticky dotvorené názornými učebnými pomôckami a prácami žiakov. Prehliadkou priestorov sa zistilo nadštandardné a rozmanité vybavenie učebnými a kompenzačnými pomôckami pre žiakov s viacnásobným postihnutím. Boli v nich zriadené relaxačné zóny s kobercami, sedacími vakmi a rôznymi druhmi edukačných hračiek a pomôcok. Dve triedy disponovali interaktívnou tabuľou s dataprojektorom.

Súčasťou školy bol i školský internát, v budove ktorého boli zriadené a ŠZŠ využívané multisenzorická miestnosť SNOEZELEN s pocitovým chodníkom zameraná na rozvoj taktilného vnímania žiakov, štúdio pohybu, detské ihrisko, multifunkčné ihrisko, doskovatá dráha i lezecká stena. Prevažnú väčšinu zariadení škola získala z projektových výziev, do ktorých sa zapojila¹¹.

Spoločne s ďalšími organizačnými zložkami školy ŠZŠ využívala kabinety slovenského jazyka a literatúry, chémie a matematiky, školskú knižnicu a miestnosť výchovného poradcu vhodnú aj na výchovné skupinové aktivity.

Podľa vyjadrenia riaditeľky školy škola bola dobre vybavená učebnicami a pracovnými listami, ktoré obstarali z prostriedkov poskytnutých MŠVVaŠ SR. Riaditeľka školy uviedla, že na učebnicovom trhu dlhodobo chýbala ponuka učebníc a pracovných listov pre žiakov so stredným a ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.

V školskom roku 2021/2022 boli žiaci zapojení do činnosti záujmového útvaru SNOEZELEN – terapeutický krúžok. Počty žiakov v triedach i v záujmových útvaroch korelovali s legislatívou stanovenými maximálnymi počtami žiakov v triedach.

Pozícia výchovnej poradkyne a kariérového poradcu boli zlúčené a zastávala ich pedagogická zamestnankyňa Základnej školy pre žiakov so sluchovým postihnutím internátnej Viliama Gaňu, Kremnica, ako organizačnej zložky SŠI. Z analýzy jej plánu vyplynulo, že poskytovala poradenskú¹², konzultačnú¹³ a koordinačnú¹⁴ činnosť, viedla dokumentáciu žiakov¹⁵ a poskytovala metodickú a informačnú pomoc pedagogickým a odborným zamestnancom školy. Výchovná poradkyňa využívala program Proforient, spolupracovala s poradenskými zariadeniami, výchovnými poradcami a zúčastňovala sa porád a školení pre výchovných poradcov organizovaných CPPPaP v Žiari nad Hronom.

V škole boli zriadené pozície koordinátorov (koordinátor prevencie drogových závislostí a iných patologických javov, finančnej gramotnosti, environmentálnej výchovy, zdravého životného štýlu, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, finančnej gramotnosti, koordinátor pre zážitkové učenie, pre rozvoj čitateľskej gramotnosti), ktorí v súlade s plánmi schválenými

¹¹ **Projekty „Snoezelen miestnosť“ z XII. 2021, Metódy edukácie viacnásobne postihnutých žiakov, Školy, ktoré menia svet, Čítame radi, Múdre hranie; program Erasmus + akcia KA2, Erasmus + akcia KA, 1; medzinárodný projekt v spolupráci s Českou republikou, Poľskom a Slovinskom - Stratégie vzdelávania sluchovo postihnutých detí a mládeže; projekt realizovaný s ÚPSVaR-om – Dobrovoľnícka činnosť a i.**

¹² Poradenstvo v otázkach výchovy a vzdelávania profesijnej orientácie a kariérneho poradenstva, v oblasti prevencie delikventného a problémového vývinu žiakov.

¹³ Poskytovanie konzultácií žiakom a ich zákonným zástupcom pri riešení výchovných a vzdelávacích problémov a poskytovanie informácií o formách štúdia na stredných školách a možnostiach voľby povolania.

¹⁴ Koordinovanie prepojenia školy so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie a inými inštitúciami a odbornými zariadeniami zaoberajúcimi sa starostlivosťou o deti a mládež a poskytovanie metodickej pomoci pedagogickým a odborným zamestnancom.

¹⁵ Napr. poradenský záznam o žiakovi, záznamový list o problémoch žiaka, priebežný záznam o hromadných aktivitách, prehľady o individuálnom poradenstve v spolupráci s triednymi učiteľmi.

riaditeľkou školy organizovali školské i mimoškolské výchovno-vzdelávacie aktivity pre žiakov školy, pričom rešpektovali ich možnosti a schopnosti¹⁶. Svoju činnosť vyhodnocovali na zasadnutiach pedagogickej rady.

Škola dlhoročne pravidelne spolupracovala so zriaďovateľom, so zákonnými zástupcami žiakov a s rôznymi inštitúciami nielen v meste Kremnica¹⁷. Spoluprácu rozvíjala pravidelnými spoločnými aktivitami¹⁸. Bola tiež členom medzinárodnej siete pedagógov starajúcich sa o sluchovo postihnuté deti a mládež HIPEN.

Poradné orgány riaditeľky školy okrem pedagogickej rady, v zmysle platných právnych predpisov, v škole neboli od 01. 02. 2021¹⁹ zriadené.

Odborní zamestnanci ČŠPP (psychologička a špeciálne pedagogičky pracujúce na čiastočné úväzky), ktoré bolo súčasťou školy, poskytovali žiakom komplexnú diagnostiku, následne špeciálnopedagogické a logopedické intervencie, pedagogickým zamestnancom školy a zákonným zástupcom konzultácie a metodickú pomoc.

Podľa vyjadrenia riaditeľky školy, zákonní zástupcovia prejavovali záujem o vzdelávacie výsledky svojich detí, so školou spolupracovali a dbali na odporúčania pedagógov i odborných zamestnancov ČŠPP. V prípade rodín zo slabšieho sociálneho prostredia škola využívala na komunikáciu so zákonnými zástupcami žiakov služby terénnych sociálnych pracovníkov. Riaditeľka školy v dotazníku pre riaditeľa školy neuviedla požiadavku na vyšší počet pedagogických, resp. odborných zamestnancov. V osobnom rozhovore vyjadrila potrebu vyššieho financovania pedagogických asistentov zo strany MŠVVaŠ SR.

2 ZÁVERY

Škola zabezpečovala výchovu a vzdelávanie žiakov s viacnásobným postihnutím, ľahkým, stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia v kombinácii so sluchovým postihnutím. ŠkVP bol, s výnimkou vypracovania poznámok k jednotlivým UP na podmienky školy a použitia disponibilných hodín na predmety špeciálnopedagogickej podpory v rámci týždenného počtu hodín, spracovaný v súlade s právnymi predpismi s uplatnením aktuálnej terminológie, prehľadne, zrozumiteľne po formálnej i obsahovej stránke. Bol vydaný bez prerokovania v rade školy. Pedagogické stratégie zodpovedali vzdelávacím potrebám žiakov. Prijímanie žiakov bolo realizované v súlade s platnými právnymi predpismi na základe písomnej žiadosti zákonných zástupcov a po ich informovanom súhlase. Závery odborných vyšetrení žiakov realizované v príslušných zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie preukázali ich mentálne postihnutie, s výnimkou jednej žiačky, ktorej

¹⁶ **Aktivity koordinátorov výchov a školské aktivity** – Zimné športové hry pre sluchovo postihnutých – organizácia celoslovenských hier, účasť žiakov vo vedomostných a umeleckých súťažiach s celoslovenskou pôsobnosťou pre sluchovo postihnutých - ZUČ, dotazník Šírenie legálnych a nelegálnych drog, Ekoposter, súťaž v literárnej tvorbe Voda pre život – život pre vodu, ilustrovanie príbehov s environmentálnou tematikou Ikabog, návšteva prírodnej rezervácie Boky – Čertova skala, projekt Ekostopa, beseda a tvorivé dielne na tému Vianoce sú sviatky rodiny, Deň matiek, súťaž Štúrovček, návšteva divadelných predstavení a pod.

¹⁷ **Spolupráca školy** - RTVS (Televízny klub nepočujúcich), CPPP a P Žiar nad Hronom, SCŠPP Kremnica, ÚPSVaR Žiar nad Hronom, OO PZ, Mesto Kremnica, OZ Kremko, PdF UK v Bratislave, ŠPÚ v Bratislave, CDR Maurícius v Kremnici, Spoločnosť rodičov a priateľov sluchovo postihnutých detí a i.

¹⁸ **Spolupráca s mestom Kremnica a so zákonnými zástupcami žiakov** – slávnostné otvorenie školského roka a slávnostná rozlúčka s končiacimi žiakmi, jedenkrát v mesiaci zážitkové učenie mimo školy (pekáreň, príroda, knižnica, hvezdáreň, mincovňa a pod.), Mikuláš – aktivita pre zákonných zástupcov a sponzorov školy, Jarné čistenie prírody a Kremnický poklad – spolupráca s Mestom Kremnica a i.

¹⁹ Zápisnica zo zasadnutia metodických orgánov školy zo dňa 29. 01. 2021

mentálnu úroveň nebolo možné objektívne posúdiť dostupnými metódami a postupmi diagnostiky. Odborníkom z praxe bola nariadená rediagnostika 3 žiakom, vrátane tejto žiačky. Školský poriadok bol vypracovaný v zmysle platných právnych predpisov, upravoval výkon práv a povinností zákonných zástupcov žiakov, obsahoval odseky zabezpečujúce ochranu pred sociálno - patologickými javmi, diskrimináciou a násilím. Návrhy na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami boli vedené kompletne. Žiakom s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a žiakom, ktorí boli individuálne vzdelávaní, triedni učitelia vypracovali IVP na základe odporúčaní ČŠPP. Riaditeľka školy im nevydala rozhodnutia o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy a o oslobodení od vzdelávania sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch alebo ich časti.

Interiér a exteriér školy umožňovali výchovu a vzdelávanie podľa ŠkVP. Priestory boli využité efektívne, boli čisté a útulné. Nadštandardné materiálno-technické vybavenie školy bolo predpokladom poskytovania kvalitného vzdelávania žiakom s viacnásobným postihnutím za dodržiavania špeciálnopedagogických metód, foriem a zásad. Pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti. Ročný plán profesijného rozvoja bol vydaný bez súhlasu zástupcu zamestnancov a bez schválenia zriaďovateľom. Výchovná poradkyňa, ktorej funkcia bola kumulovaná s funkciou kariérneho poradcu, poskytovala žiakom, zákonným zástupcom i pedagógom odbornú a metodickú pomoc. Zákonní zástupcovia prejavovali záujem o výchovno-vzdelávacie výsledky svojich detí. Odborné služby poskytovali žiakom školy odborní zamestnanci ČŠPP, ktoré bolo súčasťou školy.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 5 ods. 3 písmeno c), d), zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nevydanie rozhodnutia riaditeľky školy o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy, o oslobodení žiaka od vzdelávania sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch alebo ich časti),
2. § 7 ods. 2, 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, (vydanie ŠkVP bez prerokovania v rade školy, nevypracovanie poznámok k UP v ŠkVP na podmienky školy a nepoužitie disponibilných hodín na predmety špeciálnopedagogickej podpory v rámci týždenného počtu hodín),
3. § 40 ods. 4 zákona č. 138/2019 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (vydanie ročného plánu profesijného rozvoja 2022 bez súhlasu zástupcov zamestnancov a bez schválenia zriaďovateľom).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- pri prijatí žiakov do inej organizačnej zložky školy doplniť do Návrhu na vzdelávanie žiaka dátum prerokovania návrhu na vzdelávanie v pedagogickej rade,
- realizovať v nadväznosti na psychologické rediagnostické vyšetrenie vykonané po prvom roku zaškolenia žiakov pochádzajúcich zo SZP aj špeciálnopedagogické vyšetrenie s cieľom stanoviť optimálne podmienky ich vzdelávania,
- do činnosti výchovnej poradkyne zaradiť aktivity a cvičenia zamerané na rozpoznanie profesijnej orientácie žiakov, na formovanie a rozvoj pozitívnych vzťahov medzi žiakmi v triede, na práva dieťaťa,

2. ukladá kontrolovanému subjektu v lehote do 27. 06. 2022 prijať konkrétne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa vydávania rozhodnutí riaditeľky školy o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy, o oslobodení žiaka od vzdelávania sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch alebo ich častí; prerokovania ŠkVP v rade školy; vypracovania poznámok k jednotlivým UP na konkrétne podmienky školy (A, B, C variant), použitia disponibilných hodín na predmety špeciálnopedagogickej podpory v rámci týždenného počtu hodín; vydania ročného plánu profesijného rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov so súhlasom zástupcov zamestnancov a po schválení zriaďovateľom a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica v termíne do **31. 08. 2022**.

3. ukladá kontrolovanému subjektu opatrenie zabezpečiť rediagnostické psychologické vyšetrenie v termíne do 31. 08. 2022 trom žiakom školy z dôvodu potreby spoľahlivejšej diagnostiky rozumových schopností - [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], v inom zariadení výchovného poradenstva a prevencie ako bola realizovaná prvotná diagnostika.

Správu o splnení uloženého opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica v termíne do **30. 09. 2022**.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. ŠkVP,
2. triedne knihy a triedne výkazy za ostatné 4 školské roky,
3. rozhodnutia riaditeľky školy a podklady k ich vydaniu,
4. ďalšia dokumentácia žiakov 1. – 4. ročníka,
5. žiadosti zákonných zástupcov o prijatie dieťaťa do školy,
6. návrhy na vzdelávanie...,
7. správy z diagnostických vyšetrení; odborných lekárskeho vyšetrení,
8. IVP,
9. školský poriadok,
10. plán profesijného rozvoja na rok 2020, ročný plán profesijného rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov na rok 2021 a 2022,
11. doklady o vzdelaní vedúcich PZ a ostatných PZ,
12. prehľad absolvovaných seminárov, webinárov a ďalších vzdelávaní PZ,
13. zápisnice z pedagogickej rady,

14. plán práce na školský rok 2021/2022,
15. dokumentácia záujmových útvarov na školské roky 2019/2020, 2020/2021,
16. prehľad mimoškolských aktivít,
17. dokumentácia výchovného poradcu,
18. dokumentácia koordinátorov výchov na školský rok 2021/2022.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Gabriela Fuňáková

Dňa: 23. 05. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:
Mgr. Gabriela Fuňáková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Ing. Miroslava Vetráková

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 03. 06. 2022 v Banskej Bystrici:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Gabriela Fuňáková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Ing. Miroslava Vetráková

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Ing. Miroslava Vetráková, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Gabriela Fuňáková, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti